



Republika Slovenija  
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE  
INŠPEKTORAT RS ZA NOTRANJE ZADEVE

**POROČILO O DELU INŠPEKTORATA  
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NOTRANJE  
ZADEVE ZA LETO 2009**

# POROČILO O DELU IRSNZ

## KAZALO

<b>1. PRISTOJNOST IN ORGANIZIRANOST INŠPEKTORATA RS ZA NOTRANJE ZADEVE</b> .....	2
<b>2. IZVAJANJE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV V LETU 2009</b> .....	3
<b>3. UGOTOVITVE PO PODROČJIH</b> .....	4
3.1. ZASEBNO VAROVANJE IN DETEKTIVSKA DEJAVNOST.....	4
3.2. UPRAVNE ZADEVE PROMETA.....	5
3.2.1. TEHNIČNI PREGLEDI.....	6
3.2.2. AVTOŠOLE.....	6
3.3. OROŽJE, EKSPLOZIVI IN PIROTEHNIČNI IZDELKI.....	7
3.4. TAJNI PODATKI.....	8
3.5. RED IN VARNOST NA SMUČIŠČIH.....	10
<b>4. INŠPEKTORAT KOT PREKRŠKOVNI ORGAN</b> .....	11
4.1. PREKRŠKOVNI POSTOPEK OB INŠPEKCIJSKIH NADZORIH.....	11
4.2. PREKRŠKOVNI POSTOPEK NA PODLAGI PREJETIH PREDLOGOV ZA UVEDBO POSTOPKA O PREKRŠKU.....	11
5. USPOSABLJANJE IN IZPOPOLNJEVANJE.....	13
6. SKLEPNE UGOTOVITVE.....	13

## 1. PRISTOJNOST IN ORGANIZIRANOST INŠPEKTORATA RS ZA NOTRANJE ZADEVE

Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve (v nadaljevanju inšpektorat) je organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve, ki skladno z določbo tretjega odstavka 10. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 138/04, 52/05, 82/05, 17/06, 76/06, 132/06, 41/07, 63/09) opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem zakonov in podzakonskih predpisov.

Inšpektorat opravlja inšpekcijski nadzor na področju zasebnega varovanja in detektivske dejavnosti, upravnih zadev prometa, orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov, tajnih podatkov (razen tajnih podatkov z obrambnega področja) ter varnosti in reda na smučiščih. Pri opravljanju svoje dejavnosti sodeluje tudi z drugimi državnimi organi, in sicer se neposredno povezuje predvsem policijo in ostalimi inšpekcijskimi organi.

V inšpektoratu delujeta dve notranji organizacijski enoti, Sektor za prekrškovne zadeve in Sektor za inšpekcijski nadzor. Konec preteklega leta je bilo v inšpektoratu sistemiziranih 23 delovnih mest in zaposlenih 19 javnih uslužbencev, in sicer je bilo v Sektorju za prekrškovne zadeve sistemiziranih 9 in zasedenih 8 delovnih mest, v Sektorju za inšpekcijski nadzor je bilo od 12 sistemiziranih zasedenih 9 delovnih mest, preostali dve zasedeni delovni mesti (glavni inšpektor in koordinator V) sta bili sistemizirani zunaj obeh sektorjev.

Inšpektorji pri izvajanju inšpekcijskega nadzora ugotavljajo neskladja, nepravilnosti in pomanjkljivosti pri izvajanju predpisov ter ob ugotovljenih kršitvah nalagajo ukrepe za njihovo

odpravo oziroma predlagajo uvedbo ustreznih postopkov zoper kršitelje. Po uradni dolžnosti opravljajo tudi naloge pooblaščenih oseb prekrškovnega organa, kadar ugotovijo kršitve, ki so v predpisih določene kot prekršek.

Naloge prekrškovnega organa opravlja inšpektorat tudi v primerih kršitev predpisov z delovnega področja upravnih notranjih zadev oziroma kadar zakoni ali podzakonski akti določajo, da naloge prekrškovnega organa opravlja Ministrstvo za notranje zadeve. Te naloge opravlja na pisni predlog oškodovancev, državnih tožilcev ali državnih organov, nosilcev javnih pooblastil in samoupravnih lokalnih skupnosti. Pri vodenju in odločanju v prekrškovnem postopku pooblaščenice osebe izrekajo opozorila ter izdajajo plačilne naloge in odločbe.

V primerih, ko inšpektorji pri opravljanju svojega dela zaznajo odstopanja od predpisov, neskladja, nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so sistemske narave, je njihovo poslanstvo in poslanstvo inšpektorata povezano tudi z dajanjem pobud in oblikovanjem predlogov za spremembe ali dopolnitve predpisov.

## 2. IZVAJANJE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV V LETU 2009

Delo in cilji inšpektorata v letu 2009 so opredeljeni v Programu dela Inšpektorata RS za notranje zadeve za leto 2009 (MNZ, št. 0071-3/2008/1 z dne 31. 12. 2008). Cilj inšpektorata v preteklem letu je bil usmerjen k učinkovitemu izvajanju inšpekcijskih nadzorov, ki so bili prednostno naravnani predvsem na področja, kjer bi lahko bila zaradi nespoštovanja predpisov ogrožena človeška življenja ali storjena večja materialna škoda in na področja, kjer pogosto prihaja do nespoštovanja oziroma neizvajanja predpisov.

Inšpekcijske nadzore so inšpektorji opravljali pri zavezancih (gospodarskih družbah in fizičnih osebah) na področju:

- zasebnega varovanja in detektivske dejavnosti,
- orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov,
- tehničnih pregledov motornih vozil in registracije motornih in priklopnih vozil ter usposabljanja kandidatov za voznike motornih in priklopnih vozil,
- tajnih podatkov,
- varnosti in reda na smučiščih.

Inšpekcijski nadzori so se opravljali po naslednjih zakonskih podlagah:

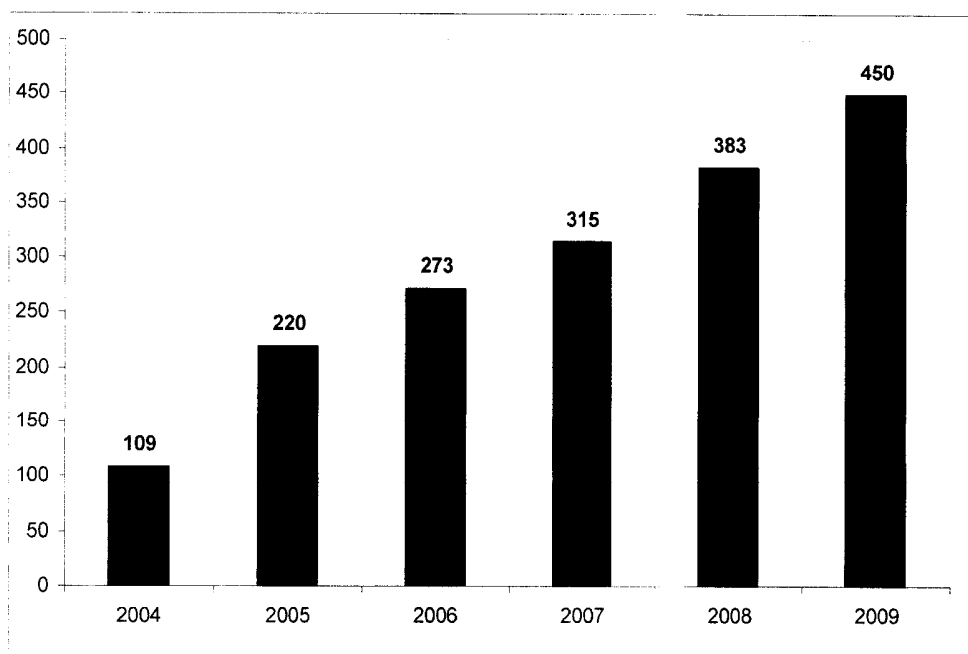
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo 1; v nadaljevanju ZIN),
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 03/07 – uradno prečiščeno besedilo 4, 17/08, 21/08 – popr., 108/2009 in 109/2009 – Odl.US: U-I-56/08-15; v nadaljevanju ZP-1),
- Zakon o zasebnem varovanju (Uradni list RS št. 126/03, 16/07 – Odl.US: U-I-33/06-14, 102/07 in 41/09; v nadaljevanju ZZasV),
- Zakon o detektivski dejavnosti (Uradni list RS št. 96/07- uradno prečiščeno besedilo 3; v nadaljevanju ZDD ),
- Zakon o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo 5 in št. 58/09; v nadaljevanju ZVCP-1),
- Zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih (Uradni list RS, št. 35/08; v nadaljevanju ZEPI),
- Zakon o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo 1 in 85/09; v nadaljevanju ZOro-1),
- Zakon o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06 – uradno prečiščeno besedilo 2; v nadaljevanju ZTP),

- Zakon o varnosti na smučiščih (Uradni list RS, št. 3/06 – uradno prečiščeno besedilo 1 in 17/08 (52/08 popr.); v nadaljevanju ZVSmuč),

Skupaj je bilo v letu 2009 opravljenih 450 inšpekcijskih nadzorov, od tega:

- 137 na področju zasebnega varovanja,
- 4 na področju detektivske dejavnosti,
- 52 na področju tehničnih pregledov,
- 83 na področju avtošol,
- 150 na področju orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov ter
- 19 na področju tajnih podatkov,
- 5 na področju varnosti in reda na smučiščih.

Prednostno so se inšpekcijski nadzori izvajali predvsem na področju zasebnega varovanja, v drugi polovici leta pa je inšpektorat skupaj s policijo opravil tudi poostren nadzor na področju avtošol in v mesecu decembru na področju prodaje pirotehničnih izdelkov.



Slika 1: Število inšpekcijskih nadzorov po letih.

### 3. UGOTOVITVE PO PODROČJIH

#### 3.1. ZASEBNO VAROVANJE IN DETEKTIVSKA DEJAVNOST

Cilj inšpekcijskega nadzora na področju zasebnega varovanja in detektivske dejavnosti v letu 2009 je bil v dosledni kontroli licenc za opravljanje zasebnega varovanja in detektivske dejavnosti, kontroli izpolnjevanja pogojev za opravljanje zasebnega varovanja, kontroli vodenja predpisanih evidenc pri imetnikih licenc, odkrivanju opravljanja nedovoljenih dejavnosti, ugotavljanju načina pridobivanja in vrste pridobljenih informacij, ugotavljanju načina varovanja podatkov pri detektivih, pridobljenih pri opravljanju detektivske dejavnosti ali v zvezi z njo in preverjanje posameznih orožnih listin.

Namen inšpekcijskih nadzorov na področju zasebnega varovanja in detektivske dejavnosti je zagotoviti spoštovanje določb ZZasV, ZDD, dela Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Ur. list RS, št. 102/04 – UPB2) in dela Uredbe o izvajanju zaščitnih ukrepov na ladjah in v pristaniščih (Ur. list RS, št. 64/2004, 41/2007) kot tudi predpisov, ki so izdani na njihovi podlagi.

Skladno z določbo 3. člena ZDD pomeni detektivska dejavnost zbiranje in posredovanje informacij, pridobljenih v skladu s pravicami, ki jih detektivom daje ta zakon. Gre za posebno gospodarsko storitev: zbiranje in posredovanje informacij na področjih, ki jih zakon taksativno opredeljuje v določbi 9. člena. Glede na to zakonsko določbo so detektivi najpogostejši upravičenci za dostop do osebnih podatkov, ki so zajeti v evidencah, ki jih vodijo organi javne uprave (register stalnega prebivalstva, evidenca registriranih motornih vozil, evidenca zavarovancev, itn.).

Na področju inšpekcijskega nadzora detektivske dejavnosti so bili opravljeni 4 nadzori. Kršitev na tem področju ni bilo ugotovljenih, zato tudi ni bilo inšpekcijskih ali drugih ukrepov.

Zasebno varovanje je varovanje ljudi in premoženja, ki ga kot pridobitno gospodarsko dejavnost opravljajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki, ki so registrirani za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja v skladu z ZZasV ter zakonom, ki ureja gospodarske družbe; fizične osebe, ki opravljajo dejavnost in so vpisane v predpisan register ali predpisano evidenco v skladu z zakonom, ki ureja davčno službo, smejo opravljati samo dejavnost načrtovanja varnostnih sistemov.

Na področju zasebnega varovanja je bilo v letu 2009 opravljenih skupaj 137 nadzorov. Po posameznih oblikah (licencah) opravljanja dejavnosti zasebnega varovanja je bilo področju varovanja javnih zbiranj opravljenih 47 nadzorov, varovanje ljudi in premoženja 32, izvajanja sistemov tehničnega varovanja 14, prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk 12, upravljanje z VNC 6, varovanja oseb 1 in drugo 20.

Inšpektorji v 95 nadzorih niso ugotovili nepravilnosti, v ostalih primerih pa so ugotovili 48 kršitev. Najpogostejša kršitev (8 primerov), ki so jo ugotavljali inšpektorji, je bila povezana z nošenjem delovne obleke in s predpisanimi oznakami. V 6 primerih pa so bile ugotovljene pomanjkljivosti pri izdelavi načrta varovanja. V 16 zadevah so inšpektorji po 33. čl. ZIN izrekli opozorilo in določili rok za odpravo.

Inšpektorji v inšpekcijskih nadzorih izdali 16 odločb o odpravi nepravilnosti. Med prekrškovnimi ukrepi so inšpektorji izdali 3 odločbe o prekršku (globe), en plačilni nalog in izdali 2 opozorili za storjen prekršek po ZP-1.

### **3.2. UPRAVNE ZADEVE PROMETA**

Cilj inšpekcijskega nadzora na področju upravnih zadev prometa je dosleden nadzor na področju tehnične opremljenosti prostorov, merilnih naprav in opreme ter izpolnjevanje kadrovskih pogojev pooblaščenih organizacij za tehnične preglede motornih in priklopnih vozil, nadzor načina opravljanja preverjanja tehnične brezhibnosti motornega vozila, izpolnjevanje materialnih in kadrovskih pogojev organizacij za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil, načina usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil po predpisanem programu, kontrole vodenja evidenc, ki jih mora organizacija voditi na podlagi predpisov ter njihove vsebine.

V letu 2009 je bilo načrtovanih skupno 84 inšpekcijskih nadzorov, od tega 40 v avtošolah in 44 na področju tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil.

Namen inšpekcijskega nadzora na področju upravnih zadev prometa je zagotoviti spoštovanje določb ZVCP-1 in predpisov, ki določajo način izvajanja tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil v Republiki Sloveniji, registracijo motornih in priklopnih vozil ter usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil.

### **3.2.1. TEHNIČNI PREGLEDI**

Tehnične preglede in registracijo vozil v Republiki Sloveniji opravlja 80 pravnih oseb, ki jih je za to na podlagi 205. člena ZVCP-1 pooblastil minister, pristojen za notranje zadeve.

V letu 2009 je bilo opravljenih 52 inšpekcijskih nadzorov, kar je za 9 več, kot v letu 2008.

V inšpekcijskih nadzorih v 35 primerih ni bilo ugotovljenih kršitev, v ostalih primerih pa so bile ugotovljene naslednje nepravilnosti: največ (10) na področju merilnih naprav in opreme. Med ostalimi kršitvami so inšpektorji zasledili še pomanjkljivosti pri tehničnem pregledovanju vozil (3), ostale kršitve pa se nanašajo na poslovne prostore, evidence in usposobljenosti strokovnega kadra.

Najpogostejši inšpekcijski ukrep je bilo opozorilo in rok za odpravo nepravilnosti – 33. čl. ZIN, v 12 primerih. V enem primeru je inšpektor začasno prepovedal opravljanje dejavnosti izvajanja tehničnih pregledov, ker zavezanec ni uporabljal brezhibnih naprav.

Na podlagi ugotovljenih kršitev je bilo izdanih 9 odločb o prekršku in sicer: 4 opomini, 5 glob in izdana 2 plačilna naloga.

### **3.2.2. AVTOSOLE**

Na področju avtošol je inšpektorat opravil skupaj 83 nadzorov. V 33 primerih kršitve niso bile ugotovljene, v ostalih primerih pa so inšpektorji ugotovili 97 nepravilnosti. Med temi izstopajo: 38 nepravilnosti se je nanašalo na kadrovske pogoje v avtošolah, 21 nepravilnosti v zvezi z vodenjem evidenc, 13 glede opreme in pravilne registracije vozil, 12 nepravilnost v zvezi z neizpolnjevanjem materialnih pogojev.

#### **POJASNILO UGOTOVITEV OB INŠPEKCIJSKIH NADZORIH V LETU 2009:**

- neizpolnjevanje kadrovskih pogojev

Avtošola mora imeti v delovnem razmerju za določen ali nedoločen čas s polnim delovnim časom najmanj tri učitelje vožnje in vodjo avtošole, ki ima dovoljenje za strokovnega vodjo avtošole in veljavno dovoljenje za učitelja vožnje.

- neizpolnjevanje materialnih pogojev

Avtošola mora imeti najmanj eno vozilo, opremljeno za poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil tistih kategorij, za katere je vpisana v register avtošol, razen za kategorijo B, kjer mora imeti dve vozili. Vozila, ki se uporabljajo za učenje vožnje v avtošolah, morajo imeti v prometnem dovoljenju vpisan namen oziroma obliko karoserije.

- nepravilno vodenje predpisanih evidenc

Učitelj vožnje mora na predpisan način voditi evidenčni karton vožnje kandidata, ki ga pripravlja in dnevni razvid vožnje.

Inšpektorji so v 25 primerih izrekli opozorilo in določili rok za odpravo nepravilnosti po 33. čl. ZIN, v 13 primerih so inšpektorji z odločbo odredili ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. Zavezancem pa so začasno prepovedali opravljanje dejavnosti poučevanja kandidatov v 9 primerih. Na Ministrstvo za notranje zadeve so bili podani 3 predlogi za izbris iz registra avtošol.

Pristojni organi so bili v 6 primerih obveščeni o sumu storitve kaznivega dejanja. Na davčno inšpekcijo sta bili podani 2 prijavi suma nedovoljene finančne transakcije.

Za ugotovljene kršitve v inšpekcijskih nadzorih je bilo v prekrškovnem postopku izdanih 8 odločb (5 opominov in 3 globe) ter 4 plačilni nalogi in 2 opozorili po ZP-1.

### **3.3. OROŽJE, EKSPLOZIVI IN PIROTEHNIČNI IZDELKI**

Cilj inšpekcijskega nadzora na področju orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov je dosledno preverjanje statusnih zadev, izpolnjevanja splošnih pogojev za posest ali promet z orožjem, preverjanje ustreznosti poslovnih prostorov, namenjenih za promet z orožjem, ustreznosti skladišč orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov, preverjanje pogojev, ali osebe, ki delajo neposredno z orožjem, izpolnjujejo pogoje za opravljanje navedenih del, opravljanje pregleda predpisanih evidenc in ostale dokumentacije, ki se nanaša na orožje, eksplozive in pirotehnične izdelke, na kupce orožja ter osebe, ki jim je bilo orožje zaupano.

V letu 2009 je bilo načrtovanih 100 inšpekcijskih nadzorov, opravljenih pa je bilo 150 inšpekcijskih nadzorov.

V okviru inšpekcijskih nadzorov s področja zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih inšpektorji v 42 nadzorih nepravilnosti niso ugotovili, v ostalih nadzorih pa so ugotovili 63 nepravilnosti. Najpogostejša kršitev je bila nepravilna hramba oziroma skladiščenje v trgovinah (17 primerov). Med ostalimi kršitvami velja izpostaviti tudi neustrezno strokovno usposobljenost osebja, ki ravna s pirotehničnimi izdelki (13), pomanjkljivo vodenje evidenc (10) in opravljanje dejavnosti brez dovoljenja ali v nasprotju z njim (8).

Najpogostejši inšpekcijski ukrep na področju eksplozivov in pirotehničnih izdelkov je bilo opozorilo in rok za odpravo nepravilnosti po 33. členu ZIN, ki so ga inšpektorji na tem področju izrekli v 37 primerih. V 8 primerih so inšpektorji z odločbo prepovedali ali začasno prepovedali ravnanje in druga opravila z eksplozivi in drugimi pirotehničnimi izdelki. Dvakrat so inšpektorji izvedli postopke v skladu z zakonom o prekrških, v dveh primerih pa so predlagali pristojnim organom odvzem dovoljenja za promet z eksplozivi ali pirotehničnimi izdelki.

V okviru 68 inšpekcijskih nadzorov s področja zakona o orožju v 25 nadzorih inšpektorji nepravilnosti niso ugotovili. Med skupaj ugotovljenimi kršitvami, ki jih je bilo 80, najbolj izstopajo nepravilnosti pri varovanju prostorov, v katerih se hrani orožje: hramba ali oddaja orožja v hrambo oziroma dostop do teh prostorov (29), kršitve s področja evidenc, knjig o nošenju in žigosanju orožja (24) in orožnih listinah (16).

Inšpektorji so odredili skupaj 82 ukrepov na področju nadzora orožja, najpogosteje, v 40 zadevah, bilo izrečeno po 33. čl. ZIN vsaj eno opozorilo, v 4 zadevah so inšpektorji odredili ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, enkrat pa so prepovedali osebi da opravlja neposredno z orožjem, ker ne izpolnjuje pogojev predpisanih z zakonom.

V inšpekcijskih nadzorih so izdali inšpektorji 5 odločb (3 o odpravi nepravilnosti in 2 o prepovedi opravljanja dejavnosti), izdan pa je bil v enem primeru tudi plačilni nalog.

- Ugotovitve na področju orožja:

Pri nadzorih nad izvajanjem določb ZOro-1 inšpektorji pri zavezancih, trgovcih z orožjem, puškarjih in pri podjetjih ali organizacijah, ki imajo v posesti varnostno, športno ali lovsko orožje ugotavljajo, da se je stanje na tem področju v primerjavi s preteklimi leti izboljšalo, še vedno pa se pojavljajo nepravilnosti na področju vodenja evidenc o porabljenem strelivu in evidenc o izdanem orožju. Prav tako se še vedno ugotavljajo posamezne nepravilnosti pri varovanju prostorov, v katerih se hrani orožje in strelivo. Zavezanci po izrečenem opozorilu in odrejenih ukrepih za odpravo nepravilnosti, le-te v večini primerov odpravijo v predpisanem roku, če pa rok zamudijo, pa nepravilnost odpravijo takoj po prejemu obvestila o začetku postopka o prekršku. Tako tudi v tem letu ni bilo zaznanih kršitev, ki bi lahko na področju orožja pomenile večjo grožnjo varnosti zdravja ali varnosti ljudi, premoženja ali celo okolja. Inšpektorat pa je v okviru sodelovanja pri spremembi orožne zakonodaje zakonodajalcu predlagal tudi spremembe ZOro-1, ki jih je zakonodajalec upošteval.

V izrednem nadzoru je bila strelskemu društvu izdana začasna prepoved opravljanja dejavnosti civilnega strelišča, saj je le to opravljal brez dovoljenja. Pri 1 zavezancu pa je bilo ugotovljeno opravljanja dejavnosti civilnega strelišča brez dovoljenja.

- Ugotovitve na področju eksplozivov in pirotehničnih izdelkov:

Pri nadzorih na področju eksplozivov in pirotehničnih izdelkov je inšpektorat prvič opravil nadzor tudi nad organizacijami, ki izvajajo strokovno usposabljanje oseb za varno ravnanje z eksplozivi in ugotovil, da nobena taka organizacija v času postopka nadzora ni imela programov usposabljanja usklajenih z veljavnimi predpisi. Pri nadzoru trgovin s pirotehniko je še vedno najpogostejša ugotovljena kršitev neustrezna tehnična zaščita prostorov. Pogoste pa so tudi kršitve vodenja evidenc o prodaji pirotehničnih izdelkov. Ker te kršitve ni odpravil, je bila zato 1 zavezancu izdana ureditvena odločba o začasni prepovedi opravljanja te trgovine.

### **3.4. TAJNI PODATKI**

Cilj inšpekcijskega nadzora na področju tajnih podatkov je dosledna kontrola nad izvajanjem in vodenjem evidenc varnostnih dovoljenj ter preverjanje izpolnjevanja pogojev, na podlagi katerih je organizacija prejela varnostno dovoljenje, preverjanje vzpostavljenega notranjega nadzora, preverjanje sistema določanja, označevanja in varovanja tajnih podatkov ter sistema dostopa do tajnih podatkov. Namen inšpekcijskih nadzorov je bil preverjanje izpolnjevanja fizičnih, organizacijskih in tehničnih pogojev za varovanje tajnih podatkov v skladu z ZTP in predpisov, izdanih na njegovi podlagi. Nadzor na področju tajnih podatkov je bil usmerjen predvsem v državne organe in organizacije, ki jim je izdano varnostno dovoljenje.

V letu 2009 je bilo načrtovanih 36 nadzorov, opravljenih je bilo 9 nadzorov, ki so bili vsebinsko zahtevni, izvajal pa jih je le en inšpektor, poleg svojih drugih nalog.



V vseh inšpektorskih nadzorih je inšpektor ugotovil nepravilnosti: v 8 primerih zavezani niso imeli urejenih dovoljenj pri uslužbencih za dostop do tajnih podatkov, v 7 primerih dokumentacija ni bila ustrezno označena (s stopnjo tajnosti), v 4 primerih je bil ugotovljen neustrezen sistem postopkov in ukrepov varovanja tajnih podatkov, 3 primerih zavezanec ni imel ustreznih evidenc ter prav tako v treh primerih ni bila zagotovljena ustrezna hramba tajnih podatkov. V vseh primerih je inšpektor izdal opozorilo in rok za odpravo nepravilnosti po 33. členu ZIN.

## **NAJPOGOSTEJŠE UGOTOVITVE OB INŠPEKCIJSKIH NADZORIH V LETU 2009:**

Z inšpekcijskimi nadzori se je v preteklem letu preverjalo:

- V 1 primeru sum zlorabe tajnih podatkov

Zavezancu je bilo izrečeno ustno opozorilo in inšpekcijski ukrep, ki ga je zavezanec izvršil pred zaključkom inšpekcijskega nadzora.

- Pri 6 okrožnih sodiščih in pri 3 operaterjih elektronskih komunikacij označevanje, obravnavanje in varovanje odredb izvajanja ukrepa nadzora telekomunikacij v skladu z določili Zakona o tajnih podatkih in na njem temelječih predpisov;

Postopek inšpekcijskega nadzora v nobenem od navedenih primerov še ni zaključen.

### *1) Sodišča:*

- Nimajo podatkov o tem, koliko Odredb izvajanja ukrepa nadzora telekomunikacij so dejansko izdala in komu so jih posredovala, niti o tem, s katero stopnjo tajnosti so bile označene. Odredbe so označene z različnimi stopnjami tajnosti, pa tudi brez stopnje tajnosti. Večina pregledanih odredb je označena s stopnjo tajnosti INTERNO. Za nobeno od pregledanih odredb sodniki niso izdelali pisne ocene možnih škodljivih posledic za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, če bi bila odredba razkrita nepoklicani osebi.
- Vsa sodišča so vzpostavila upravna območja za obravnavanje tajnih podatkov stopnje tajnosti INTERNO. Nobeno od sodišč ni vzpostavilo predpisanih pogojev za obravnavanje tajnih podatkov stopnje tajnosti ZAUPNO in več.
- 5 sodišč odredb izvajanja ukrepa nadzora telekomunikacij ni označevalo v skladu s 3. in 4. členom Uredbe o varovanju tajnih podatkov.
- 1 sodišče ni določilo delovnih mest na katerih imajo zaposleni dostop do tajnih podatkov
- Na 5 sodiščih osebe, ki dostopajo do tajnih podatkov brez dovoljenja (sodniki) niso opravile usposabljanja po Programu osnovnega usposabljanja s področja obravnavanja in varovanja tajnih podatkov (drugi odstavek 31. a člena ZTP).

### *2) Operaterji elektronskih komunikacij:*

- Niso imeli sprejetega akta po 38. členu ZTP – niso imeli vzpostavljenega ustreznega sistema postopkov in ukrepov varovanja tajnih podatkov, ki ustreza določeni stopnji tajnosti podatkom in onemogoča njihovo razkritje nepoklicanim osebam.

- Osebe, ki so dostopale do tajnih podatkov stopnje tajnosti ZAUPNO in več niso opravile dodatnega usposabljanja s področja obravnavanja in varovanja tajnih podatkov.
- V 1 primeru operater ni vzpostavil evidence dovoljenj o svojih zaposlenih za dostop do tajnih podatkov, v 2 primerih pa se navedena evidenca ne vodi v skladu z določili prvega odstavka 29. člena ZTP. Podatki v evidencah niso bili skladni s podatki, ki jih o zaposlenih z dovoljenji za dostop do tajnih podatkov pri operaterjih vodi Urad Vlade RS za varovanje tajnih podatkov.
- V 2 primerih operater ni določil delovnih mest na katerih imajo zaposleni dostop do tajnih podatkov (tudi Odredb izvajanja ukrepa nadzora telekomunikacij), ki so označeni s stopnjo tajnosti.
- V vseh primerih je bilo z inšpekcijskim nadzorom ugotovljeno, da imajo operaterji podatke, ki so označeni s stopnjo tajnosti več kot INTERNO (do stopnje tajnosti TAJNO), vendar ne izpolnjujejo fizičnih in organizacijskih pogojev za obravnavanje in hranjenje tajnih podatkov stopnje tajnosti ZAUPNO ali več v skladu s določili ZTP in na njem temelječih predpisov.

Za večino ugotovljenih nepravilnosti je bil zavezancem dan rok za odpravo pomanjkljivosti ter izrečeno opozorilo po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru.

Glede na to, da je bilo z inšpekcijskimi nadzori ugotovljeno, da operaterji elektronskih komunikacij in sodišča ne izpolnjujejo pogojev za obravnavanje in hranjenje tajnih podatkov stopnje tajnosti ZAUPNO in več, je inšpektorat pozval UVTP, da določi organ ali območje, v katerega se bodo po odredbi inšpektorja prenesli podatki stopnje tajnosti ZAUPNO in več ter podatki iz postopkov nadzora komunikacij.

- Pri 1 zavezancu spoštovanje in izvrševanje zakonov in drugih predpisov povezanih z obravnavanjem tajnih podatkov.

Postopek inšpekcijskega nadzora pri zavezancu še ni zaključen. Izrečenih je bilo več ukrepov, in sicer izdelava akta po 38. členu ZTP, določitev delovnih mest na katerih imajo zaposleni dostop do tajnih podatkov, vzpostavitev ustrezne evidence dovoljenj za dostop do tajnih podatkov, vzpostavitev evidence dokumentov s tajnimi podatki in vzpostavitev pogojev za hranjenje tajnih podatkov (opremljenost prostorov v katerih se hranijo tajni podatki).

### **3.5. RED IN VARNOST NA SMUČIŠČIH**

Inšpektorat v skladu z določili ZVSmuč izvaja predvsem nadzor nad delom nadzornikov na smučiščih, nadzor nad obratovanjem smučišč pa izvaja Prometni inšpektorat RS.

Inšpektorat izvaja nadzor nad varnostjo in redom na smučiščih tako, da ugotavlja ali je zagotovljen nadzor na smučišču, ali je upravljavec smučišča zagotovil na smučišču tak red, da je omogočeno varno smučanje ob upoštevanju samoodgovornosti smučarjev, ali upravljavci smučišč vodijo podatke o izrečenih ukrepih in razlogih za odvzem vozovnice, ali upravljavci smučišč inšpektoratu redno pošiljajo zapisnike o nesrečah na smučiščih, ipd.

S programom dela Inšpektorata RS za notranje zadeve za leto 2009 so bili načrtovani inšpekcijski nadzori na 20 smučiščih. Inšpektorji, ki nadzor nad zagotavljanjem varnosti na smučiščih izvajajo na podlagi ZVSmuč in ZIN, morajo imeti poleg splošnih pogojev za izvajanje inšpekcijskega nadzora tudi primerno teoretično in praktično znanje smučanja po predpisanem programu. Predpisani preizkus so inšpektorji opravili dne 24. 3. 2009 in s tem izpolnili predpisane pogoje.

Inšpektorat je skupaj s policisti izvedel 5 pregledov na smučiščih, v vseh nadzorih kršitve niso bile ugotovljene.

## **4. INŠPEKTORAT KOT PREKRŠKOVNI ORGAN**

### **4.1. PREKRŠKOVNI POSTOPEK OB INŠPEKCIJSKIH NADZORIH**

Inšpektorji v okviru izvajanja inšpekcijskih nadzorov opravljajo tudi naloge pooblaščenih uradnih oseb prekrškovnega organa. V okviru svojih pristojnosti po uradni dolžnosti izrekajo opozorila, izdajajo plačilne naloge in odločbe, kadar ob inšpekcijskem nadzoru ugotovijo tudi kršitve, ki so določene kot prekršek. V letu 2009 so tako izrekli skupno 49 prekrškovnih ukrepov, od tega: 6 plačilnih nalogov, 12 odločb o prekršku (7 opominov in 5 glob) in 24 opozoril za storjen prekršek.

### **4.2. PREKRŠKOVNI POSTOPEK NA PODLAGI PREJETIH PREDLOGOV ZA UVEDBO POSTOPKA O PREKRŠKU**

Inšpektorat v okviru pristojnosti vodi in odloča o prekršku tudi na pisni predlog oškodovancev, državnih organov, nosilcev javnih pooblastil ali samoupravnih lokalnih skupnosti.

Inšpektorat je v okviru obstoječe zakonodaje določen kot prekrškovni organ z naslednjimi zakoni: Zakon o zasebnem varovanju, Zakon o detektivski dejavnosti, Zakon o orožju, Zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih, Zakon o tajnih podatkih, Zakon o volilni in referendumski kampanji, Zakon o varnosti cestnega prometa, Zakon o varnosti na smučiščih, Zakon o lokalnih volitvah, Zakon o osebnem imenu, Zakon o matičnem registru, Zakon o osebni izkaznici, Zakon o potnih listinah, Zakon o društvih, Zakon o prijavi prebivališča, Zakon o političnih strankah, Zakon o volitvah v državni zbor, Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o začasni zaščiti razseljenih oseb in Zakon o inšpekcijskem nadzoru.

Vsa prizadevanja inšpektorata so bila usmerjena v učinkovito in hitro vodenje prekrškovnih postopkov, z rednim obvladovanjem pripada zadev ter v tekoče vodenje hitrih postopkov o prekršku, vključno postopkov za prisilno izterjavo glob in stroškov postopka – povprečnin oziroma odmerjenih sodnih taks.

V letu 2009 je inšpektorat prejel 14164 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, od tega največ 11067 zaradi kršitev 197. člena ZVCP (odjava vozila po prenehanju veljavnosti prometnega dovoljenja ali zavarovalne police) in 2604 zaradi drugih kršitev ZVCP. Inšpektorat je prejel tudi 372 predlogov za uvedbo postopka o prekršku zaradi kršitev Zakona o prijavi prebivališča, 68 predlogov zaradi kršitev Zakona o zasebnem varovanju, 11 predlogov zaradi kršitve Zakona o osebni izkaznici, 10 predlogov zaradi kršitev Zakona o potnih listinah, 17 predlogov zaradi kršitve Zakona o društvih, 5 predlogov zaradi kršitve Zakona o varnosti na smučiščih, 4 predloge zaradi kršitve Zakona o volilni in referendumski kampanji, 4 predloge zaradi kršitve Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij in 2 predloga zaradi kršitve Zakona o orožju. Za Zakon o matičnem registru, Zakon o detektivski dejavnosti in Zakon o eksplozivih, ni bilo prijavljenih kršitev.

**Tabela 1: Izrečene sankcije 2009 – plačilni nalogi**

	PN - GLOBA	SKUPAJ PN
Zakon o varnosti cestnega prometa – drugo	7	4
Zakon o zasebnem varovanju	2	1
Zakon o orožju	2	1
<b>SKUPAJ</b>	<b>11</b>	<b>6</b>

Na podlagi predlogov za uvedbo postopka o prekršku je Inšpektorat izdal 4414 odločb o prekršku: v 3187 primerih je izrekel globo, v 1346 primerih pa opomin. V 2782 primerih je postopek o prekršku ustavil in predlagateljem na podlagi 51. člena Zakona o prekrških poslal obvestilo, da postopka o prekršku ne bo uvedel. V 1516 primerih pa je izdal pisno opozorilo. Inšpektorat je tako na podlagi prejetih predlogov sprejel 8712 odločitev.

Podrobnejši podatki so predstavljeni v spodnji tabeli

**Tabela 2: Sprejete odločitve na podlagi prejetih predlogov**

	ODLOČBA -GLOBA	ODLOČBA - OPOMIN	SKUPAJ ODLOČBE
Zakon o prijavi prebivališča	6	0	6
Zakon o varnosti cestnega prometa – 197. člen	1569	1255	2767
Zakon o varnosti cestnega prometa – drugo	1511	30	1526
Zakon o društvih	14	20	20
Zakon o osebni izkaznici	7	6	13
Zakon o potnih listinah	2	0	2
Zakon o zasebnem varovanju	57	23	59
Zakon o detektivski dejavnosti	0	0	0
Zakon o volilni in referendumski kampanji	15	8	14
Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij	2	0	2
Zakon o orožju	0	4	2
Zakon o eksplozivih	4	0	3
Zakon o varnosti na smučiščih	0	0	0
<b>SKUPAJ</b>	<b>3187</b>	<b>1346</b>	<b>4414</b>

Ker globe v roku, določenem za plačilo, niso bile plačane, je inšpektorat na pristojna okrajna sodišča poslal 108 predlogov za določitev uklonilnega zapora, kar je 1540 manj kot v letu 2008.

Na pristojne davčne organe je bilo v izterjavo plačila glob oziroma stroškov postopka posredovanih 1972 zadev, kar je za 295 manj kot v preteklem letu. Kršitelji so skupaj podali 208 zahtev za sodno varstvo.

V letu 2005 je inšpektorat izdal 340 odločb o prekršku, v letu 2006 1899, v letu 2007 3634, v letu 2008 4515 odločb, v letu 2009 pa 4414 odločb.

## **5. USPOSABLJANJE IN IZPOPOLNJEVANJE**

Za potrebe IRSNZ je bilo v letu 2009 v skladu z Načrtom izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja MNZ za izobraževanje in usposabljanje odobrenih 7.050,50 evrov sredstev. Glede na realizacijo odobrenega načrta pa je bilo porabljenih 4.102,99 evrov.

Usposabljanj se je v letu 2009 udeležilo 57 javnih uslužbencev inšpektorata.

S področja funkcionalnega izobraževanja je bilo izvedenih 11 različnih izobraževalnih akcij, predvsem iz strokovnega področja dela inšpektorata torej praktična usposabljanja s prekrškovnega in inšpekcijskega področja, usposabljanja s področja vodenja in upravljanja in usposabljanja na temo obvladovanja konfliktov in preprečevanja stresa. V usposabljanja s področja funkcionalnega izobraževanja je bilo vključenih 52 javnih uslužbencev.

S področja priprav in pristopov k strokovnim izpitom sta bili izvedeni 2 usposabljanji za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku, 1 priprava na strokovni izpit iz upravnega postopka ter 1 priprava na strokovni izpit za inšpektorja ter pripadajoči preizkusi znanja z navedenih področij. Na navedena usposabljanja in izpite smo napotili 3 javne uslužbenke, ki so imeli strokovne preizkuse imeli določene kot pogoj za zasedbo delovnega mesta, v skladu z aktom o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v IRSNZ.

## **6. SKLEPNE UGOTOVITVE**

Inšpektorat je v letu 2009 na področju inšpekcijskega nadzora obravnaval skupno 450 zadev, kar je 67 zadev več kot v letu 2008 in 70 več, kot je bilo načrtovano s Programom dela Inšpektorata RS za notranje zadeve za leto 2009.

Glede na število opravljenih inšpekcijskih nadzorov v primerjavi s številom inšpektorjev (10) ocenjujemo, da smo v letu 2009 delovali učinkovito in gospodarno.

Zavezanci so spoštovali opozorila, izrečena v zapisniku o inšpekcijskem nadzoru oziroma ukrepe v inšpekcijski odločbi. Pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti so bile po ukrepanju inšpektorjev odpravljene.

Inšpektorat je izdal 51 upravnih inšpekcijskih odločb z izrečenimi ukrepi, kar je 23 več kot v letu 2008, pri čemer je v 17 primerih začasno prepovedal opravljanje dejavnosti. Na izdane odločbe je bilo vloženi 5 pritožb zavezancev.

Na podlagi Zakona o inšpekcijskem nadzoru je bilo v inšpekcijskem postopku v 375 primerih izrečeno opozorilo na zapisnik oziroma postopek z zapisnikom ustavljen.

V ostalih obravnavanih zadevah inšpekcijski postopki še niso v celoti zaključeni.

V letu 2009 je inšpektorat prejel skupaj 14164 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, od tega največ zaradi kršitev 197. člena ZVCP (odjava vozila po prenehanju veljavnosti prometnega dovoljenja ali zavarovalne police – več kot 10.000) in zaradi kršitev 189. člena ZVCP (udeležba na usposabljanju za varno vožnjo v primeru doseženih 13 do 17 kazenskih točk - 2382).

Za pravnomočno zaključene zadeve v prekrškovnih postopkih so bili uvedeni postopki za prisilno izterjavo neplačanih glob in stroškov postopka - povprečnin oziroma sodnih taks. V letu 2009 je inšpektorat pristojnemu davčnemu organu v prisilno izterjavo posredoval 1847 zadev.

Tudi v letu 2009 so bila prizadevanja inšpektorata usmerjena k zmanjševanju zaostankov na področju vodenja postopkov o prekrških, saj je trend pripada predlogov za uvedbo postopka o prekršku še vedno naraščajoč. V letu 2009 je inšpektorat v primerjavi z letom 2008 prejel 629 zadev več kot preteklo leto, pri čemer število uradnih oseb, ki so vodile postopke o prekršku ter število izdanih odločb z izrečeno globo ali opominom oziroma rešenih zadev številčno ne odstopa od predhodnega poročevalskega obdobja.

## **OCENA USPEHA ZASTAVLJENIH CILJEV**

Uspešnost izvajanja zastavljenih ciljev utemeljujemo po naslednjih kazalcih:

- število opravljenih inšpekcijskih nadzorov v okviru programa dela;
- število opravljenih inšpekcijskih nadzorov na podlagi prispelih prijav državljanov in državnih organov (reakcijski čas);
- število dejansko odpravljenih pomanjkljivosti pri zavezancih;
- število pritožb na inšpekcijske odločbe.

Ocenjujemo, da je inšpektorat naloge, ki mu jih nalagajo materialni predpisi, ki jih je pristojen nadzirati, uspešno izvajal na vseh svojih področjih dela ter dosegal cilje, ki si jih je določil. Da pa bi bil trend uspešnosti zastavljenih ciljev naraščajoč, je inšpektorat v letu 2009 dopolnil svoja že sprejeta programska izhodišča, določil dodatne prioritete svojega dela ter z uvedenimi spremembami načina dela le tega ustrezno prilagodil novostim.

Pri izvajanju inšpekcijskih nadzorov je bil inšpektorat še posebej pozoren na dejstva in okoliščine, ki kažejo na sum storitve kaznivega dejanja in poseganja v človekove pravice in svoboščine, predvsem na posege z uporabo fizične sile, videonadzora, omejitve gibanja, uporabe sredstev za vklepanje ipd.

V zadnjem četrtletju leta 2009 je bila z notranjo reorganizacijo načina dela povečana prisotnost inšpektorjev na terenu, saj so posamezna procesna dejanja v prekrškovnih postopkih, ki so jih sicer v okviru svojih nalog opravljali inšpektorji, namesto njih opravljale pooblaščenice uradne osebe inšpektorata kot prekrškovnega organa. S tem so se inšpektorji lahko bolj posvečali neposrednemu odkrivanju kršitev ter z neposrednim izrekanjem inšpekcijskih ukrepov v večji meri zagotavljali potrebno zaščito javnega interesa. Kljub pomembnosti in uresničitvi vseh zastavljenih ciljev na vseh področjih, na katerih je bil opravljen nadzor, so bila nekatera področja intenzivneje obravnavana.

Zaradi zaščite javnega interesa je bila na področju zasebnega varovanja in detektivske dejavnosti tako pozornost v večji meri namenjena zavezancem, ki organizirajo javne prireditve kot svojo redno registrirano dejavnost v svojih poslovnih prostorih, zaradi zabeleženih dogodkov s tragičnimi posledicami. Prav tako so bili poostreni nadzori izvedeni neposredno pri izvajalcih varovanja teh prireditev.

Intenzivnejši so bili inšpekcijski nadzori pri zavezancih, ki varujejo državne organe, infrastrukturne objekte kot so letališča, pristanišča ter objekte, kje se hranijo radioaktivne snovi, jedrska goriva, odpadki in druge ljudem nevarne snovi ali naprave.

Na področju usposabljanja kandidatov za voznike (področje avtošol) so bile izvedene koordinirane aktivnosti skupaj s policijo ter opravljeni strokovni nadzori. Ugotovljene so bile nepravilnosti in nezakovitosti ter bili izrečeni inšpekcijski ukrepi, tudi s prepovedjo njihovega

nadaljnega dela. S tem je bil dosežen namen, ki smo si ga zastavili, to je vplivati na večjo varnost v cestnem prometu.

Zaradi zagotavljanja večje varnosti v cestnem prometu je bila posebna pozornost usmerjena tudi na pravilno uporabo merilno tehnične opreme, ki jo uporabljajo organizacije, ki so registrirane za izvajanje tehničnih pregledov, da bo ugotavljanje tehnične brezhibnosti vozil kvalitetnejše in bolj pravilno. Cilj teh nadzorov je bil tudi preprečevanje morebitnih fiktivnih tehničnih pregledov, ki smo jih pri svojem delu v preteklem obdobju zaznavali.

## ZAKLJUČEK

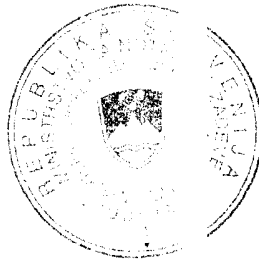
V letu 2009 je bila izpolnjena večina ciljev, zastavljenih z letnim programom dela. Inšpekcijski nadzori so bili usmerjeni predvsem na področja, kjer se pogosteje niso spoštovali predpisi in kjer bi to lahko ogrozilo življenje in zdravje ljudi ali povzročilo večjo gmotno škodo. V primerjavi s predhodnim letom so inšpektorji opravili več inšpekcijskih nadzorov, zlasti na področju zasebnega varovanja, dejavnosti avtošol in varovanja tajnih podatkov. Z učinkovitejšim izvajanjem inšpekcijskega nadzora je bilo v primerjavi s predhodnim letom ugotovljeno več nepravilnosti, zaradi katerih so inšpektorji izrekli opozorila in izdali upravne odločbe v inšpekcijskem postopku. Odkrili in obravnavali so tudi več prekrškov, zaradi katerih so kot pooblaščenice uradne osebe prekrškovnega organa izrekli sankcije v hitrem prekrškovnem postopku.

Z učinkovitejšim vodenjem in odločanjem v prekrškovnih postopkih je IRSNZ kot prekrškovni organ kakovostno in tekoče reševal tudi povečan pripad zadev na pisni predlog upravičenih predlagateljev za uvedbo postopka o prekršku. Obseg dela se je povečal predvsem pri obravnavanju prekrškov po Zakonu o varnosti cestnega prometa, kjer so pooblaščenice uradne osebe IRSNZa uspešno odpravljale zaostanke pri obravnavanju kršitev določb o odjavi registriranih vozil.

IRSNZ uspešnost izvajanja ciljev redno preverja s spremljanjem statističnih podatkov o številu rešenih zadev. Glede na število opravljenih inšpekcijskih nadzorov v primerjavi s številom inšpektorjev (8) ocenjujemo, da smo v letu 2009 delovali učinkovito in gospodarno.

V letu 2009 je IRSNZ uspešno uresničeval svoj temeljni cilj - zagotavljanje pravne varnosti in varstvo javnega interesa na področjih, za katera je pristojen. S tem je IRSNZ izpolnil tudi letni program dela ministrstva za notranje zadeve, usmeritve ministra za notranje zadeve za delo IRSNZ in strateške usmeritve iz Politike kakovosti slovenske javne uprave.

Številka: 0101-149/2010/1  
Datum: 12. 5. 2010



  
ROMAN KLOPČIČ  
GLAVNI INŠPEKTOR